



ประเภท : บทความ

หัวข้อข่าว : ปลานิลในหลวง (ด้านสังคม)

โดย : สมจิตร

ลงวันที่ : อังคาร ที่ 29 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ.2559

เข้าชม : 1935

เรื่อง ปลานิลในหลวง

ปัจจุบันปลานิลเป็นปลาน้ำจืดมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับหนึ่งของประเทศไทยไม่ต่ำกว่า ๑๒,๐๐๐ ล้านบาท/ปี ปริมาณผลผลิต ๒๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี มีพื้นที่เลี้ยงปลานิลทั่วประเทศ ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ช่วยสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ผู้เกี่ยวข้องนับล้าน

เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๐๘ สมเด็จพระจักรพรรดิอากิฮิโตะเมื่อครั้งเป็นมกุฎราชกุมารแห่งประเทศญี่ปุ่น ได้ถวายปลาน้ำจืด ๕๐ ตัวแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ระยะแรกทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เลี้ยงในบ่อซีเมนต์ บริเวณพระตำหนักสวนจิตรลดาก่อนจะทรงให้ย้ายลงเลี้ยงในบ่อดิน จากนั้น ๕ เดือนเศษมีลูกปลาเกิดขึ้นจำนวนมาก ทรงให้ขุดบ่อดินเพิ่มเป็น ๖ บ่อ

วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๐๘ ทรงปล่อยปลาเลี้ยงในบ่อดินด้วยพระองค์เอง โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าหน้าที่กรมประมงตรวจสอบการเติบโตทุกเดือน ปลาชนิดนี้เติบโตเร็ว มีขนาดเฉลี่ยถึง ๑๗.๘ กรัมในเวลา ๖ เดือน

วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๐๙ พระราชทานลูกปลานิลจากบ่อดิน ๑๐,๐๐๐ ตัวความยาว ๓-๕ เซนติเมตรแก่กรมประมงเพื่อนำไปขยายพันธุ์ แจกจ่ายต่อ พระราชทานชื่อว่า “ปลานิล” แจกจ่ายแก่ราษฎรเป็นประจำทุกเดือน ส่วนกรมประมงได้ขยายพันธุ์และแจกจ่ายแก่เกษตรกรเพาะเลี้ยงอย่างต่อเนื่อง สร้างความมั่นคงทางอาหาร แหล่งโปรตีน งานและอาชีพ ซึ่งการเลี้ยงปลานิลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ข้อมูลจากงานวิจัย “การศึกษาห่วงโซ่มูลค่าเพื่อการพัฒนาเครือข่ายอุตสาหกรรมปลานิล ของ กลภา บุญชูวงศ์ ระบุไว้ว่า

ปี ๒๕๕๖ มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยของฟาร์มปลานิล ๑๑.๒๔ เปอร์เซ็นต์/ปี ในช่วง ๒๕๒๖-๒๕๕๖ ผลผลิตเพิ่มเฉลี่ย ๑๒.๒๕ เปอร์เซ็นต์/ปี หรือเพิ่มไม่ต่ำกว่า ๒๕๐,๐๐๐ ตัน/ปี

ปัจจุบันมีการเลี้ยงและขยายพันธุ์ปลานิลหลายรูปแบบ ทั้งเลี้ยงในบ่อดินและในกระชัง บ้างเลี้ยงไว้ขายในท้องถิ่นหรือส่งออก ในปี ๒๕๕๖ ไทยส่งออกปลานิลไปขายยังประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง ยุโรป แอฟริกา และส่งออกปลานิลกลับไปยังประเทศญี่ปุ่นด้วย ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตปลานิล ๔๐ เปอร์เซ็นต์ใช้บริโภคภายในประเทศเฉลี่ย ๒.๕๔ กิโลกรัม/คน/ปี โดยบริโภคในรูปแบบปลาสด หรือปรุงเป็นอาหารบริโภคในครัวเรือน เป็นอาหารแปรรูป ขณะที่ตัวเลขการบริโภคสัตว์น้ำของคนไทยอยู่ที่ ๑๑.๑๘ กิโลกรัม/คน/ปี ทั้งนี้ ผู้บริโภคยังติดอยู่ที่ว่าปลานิลเป็นปลาน้ำจืดที่มีกลิ่นโคลน และคิดว่าปลาทะเลจะมีคุณค่าทางโภชนาการมากกว่าปลาน้ำจืด หากปรับปรุงการเลี้ยงไม่ให้มีกลิ่นโคลน ส่งเสริมการบริโภค เปลี่ยนค่านิยมและการรับรู้ให้เข้าใจคุณค่าทางโภชนาการ ส่งเสริมการแปรรูปด้วยผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย จะสามารถดึงดูดผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

ด้วยพระเมตตาที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมประมงปรับปรุงพันธุ์ปลานิล ซึ่งปัจจุบันมีปลานิลสายพันธุ์ใหม่ถึง ๑ สายพันธุ์ นอกจากนี้ พระองค์ยังทรงรักษาสายพันธุ์ปลานิลไว้ที่โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดาดังกล่าวด้วย.

โดย พรรณิ ตั้งใจสถาปต์

เรียบเรียงโดย สมจิตร ตาลสุก